

Povladjivanje I Kupovina Vremena

Author: [Ljubinka N.](#)

U Crnoj Gori nije bilo velikih proslava sedmog rođendana Savezne Republike Jugoslavije prošle nedelje jer, kako izgleda, dani ove federacije su odbrojani.

Crna Gora je službeno apelovala na međunarodnu zajednicu da prekine ofanzivu NATO-a protiv Jugoslavije. Međutim, mnogi u Crnoj Gori strahuju da bi prerano okončanje bombardovanja dovelo u pitanje i opstanak sadašnje prozapadne vlade.

Vojska Jugoslavije i Milosevicevi sledbenici u ovoj maloj republici, koja zajedno sa Srbijom čini jugoslovensku federaciju, povećavaju pritisak na vladu Crne Gore, i izgleda da svakim danom zadobijaju moc. U međuvremenu, dok pravi ustupke i kupuje vreme, Podgorica se nada da će Beograd konačno prihvatiti zahteve NATO-a.

U prošlonedeljnom saopštenju državnog vrha, na kojem su bili predsednik Milo Djukanovic, premijer Filip Vujanovic, i predsednik skupštine Svetozar Marovic, objasnjen je njihov stav: "Rukovodstvo i državni organi Crne Gore...ne žele da dodatno komplikuju ionako tesku situaciju."

"Svojim konstruktivnim ponašanjem nastoje da doprinesu smanjenju političkih tenzija i vraćanju mira u zemlju, nakon čega će pokrenuti inicijative za dogradnju ustavno-pravnog sistema savezne države, kako bi se u budućnosti izbegle uočene deformacije u njegovom funkcionisanju," kaže se u saopštenju.

Odmah nakon prvih NATO bombi, Podgorica je pokušala da uvede tzv. civilno vanredno stanje i proglasila radnu obaveznu za sve zaposlene u državnom sektoru. Namera je bila da se spreči iminentna mobilizacija Crnogoraca posto je Beograd proglasio ratno stanje koje je Podgorica odbila da prizna.

Ovakav bezkompromisan odnos prema Beogradu na početku krize je od tada modifikovan. Umerena frakcija Demokratske partije socijalista (DPS) predsednika Djukanovica, na čijem čelu se nalazi predsednik parlamenta Marovic i koju podržava premijer Vujanovic, se odlučila za politiku ustupaka, a ne za direktnu konfrontaciju, i time prepustila taktičku inicijativu Vojski Jugoslavije.

Posle trodnevne rasprave, crnogorski parlament je jednoglasno usvojio rezoluciju o održavanju građanskog mira. Ovim su se vlasti praktično osudile na politiku pasivnog otpora. U međuvremenu izgleda da se Beograd opredelio za politiku pucajućeg puca protiv crnogorskog rukovodstva.

Novopostavljeni komandant Vojske Jugoslavije u Crnoj Gori, General Milorad Obradovic, koji je zamenio umerenog Generala Radoslava Martinovica 1. aprila, vodi politiku neprestanog povećavanja pritiska na Podgoricu, koja se koristi i bandama koje nasilno mobilisu Crnogorce. Broj rezervista koji su odbili da se odazovu mobilizaciji je sve veći, i dosegao je cifru od 30 odsto.

Vojska Jugoslavije je pokušala da mobilise ministra pravde Dragana Soca i pokrenula krivični postupak protiv potpredsednika vlade Novaka Kilibarde, kome namerava da sudi na vojnom sudu, iako on uživa parlamentarni imunitet. General Obradovic zahteva kontrolu nad državnom televizijom, ukidanje stranih programa i uvođenje cenzure u medijima.

Vlada je odbila da popusti pred ovim zahtevima ali je zauzvrat dala više prostora srpskoj televiziji. U međuvremenu je vojska nastavila da maltretira strane novinare i povremeno oduzima njihovu opremu. Na udaru vojske našli su se i novinari iz nedeljnika Monitor i Radio Free Montenegro, koji su se usudili da

kritikuju vojsku.

Beograd takodje zahteva kontrolu nad rezervama nafte u Crnoj Gori, kao i kontrolu nad policijom. "Crnogorska policija ce se pokoriti ili je nece biti", rekao je savezni premijer Momir Bulatovic, Crnogorac koji je lojalan Milosevicu, na mitingu u Podgorici prosle nedelje.

Crna Gora je ustupila skladiste nafte u Bijelom Polju Vojski Jugoslavije. Medjutim, republička policija ljubomorno cuva ostala skladista.

Vojska Jugoslavije je pokusala da uspostavi kontrolu nad granicnim prelazom sa Hrvatskom, na Prevlaci - demilitarizovanoj zoni pod nadzorom UN-a. Medjutim, ustuknula je kako bi izbegla sukob sa Podgoricom i sa UN-om. Ipak vojska je uputila oko 500 rezervista na jug Crne Gore sa zadatkom da brane crnogorsku obalu.

Klimu nesigurnosti i straha povecalo je armijsko ubistvo sestoro izbeglica u selu Kaludjerski Laz nedaleko od Rozaja. Potpredsednik vlade Nikola Burzan je to nazvao "zlocinom protiv covecnosti" i uzaludno zahtevao izrucenje krivaca civilnim vlastima.

Nesigurnost vlasti najbolje oseca crnogorska zajednica Muslimana, koji zive u planinskom zaledju Crne Gore i koji su poceli da se sele u Bosnu. Dolaskom oko 105.000 kosovskih Albanaca, cime se njihov broj popeo na 17 odsto stanovnistva Crne Gore, vecinski albanski gradovi kao sto su Rozaje, Plav i Ulcinj su prepuni izbeglica.

27. aprila je Savezna Republika Jugoslavija proslavila svoj sedmi rodjendan. Medjutim, iz perspektive Podgorice, izgleda da su dani ove poslednje federacije odbrojani. Tog dana se predsednik Djukanovic obratio naciji i rekao: "Sudbina Savezne Republike Jugoslavije je i danas na ivici neizvesnosti." Vreme postojanja SRJ, ocenio je kao "sedam dugih godina medjunarodne izolacije, gradjanskog rata u okruzenju, patnji, trpljenja ali i strepljenja i vere u bolje dane."

Ljubinka N. Cagorovic je nezavisni novinar u Podgorici.

Location: [Serbia](#)
[Kosovo](#)
[Croatia](#)
[Bosnia and Herzegovina](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/povladjivanje-i-kupovina-vremena-0>